

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 249/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 7. júna 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. Ž., K., zastúpeného advokátkou JUDr. A. M., Advokátska kancelária, H., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj čl. 36 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd uznesením Okresného súdu Humenné zo 4. augusta 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 214/2006 a uznesením Krajského súdu v Prešove z 21. októbra 2010 v konaní vedenom pod sp. zn. 16 Co 154/2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. Ž. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2011 doručená sťažnosť J. Ž., K. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a základného práva na rovnosť účastníkov konania zaručeného čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny uznesením Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) č. k.

8 C 214/2006-194 zo 4. augusta 2010 a uznesením Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) č. k. 16 Co 154/2010-210 z 21. októbra 2010. Sťažnosť bola doplnená 14. marca 2011 doručením plnej moci pre zvolenú právnu zástupkyňu.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ vystupoval v procesnom postavení žalobcu v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré bolo vedené pred okresným súdom pod sp. zn. 8 C 214/2006. Na žalovanej strane vystupovalo 13 fyzických osôb. Okresný súd rozsudkom č. k. 8 C 214/2006-172 z 30. marca 2009 žalobu sťažovateľa zamietol a účastníkom konania trov konania aplikujúc ustanovenie § 150 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) nepriznal.

J. Č., K. (ďalej len „žalovaný v 2. rade“), podal proti výroku uvedeného rozsudku okresného súdu o nepriznaní trov konania odvolanie, na základe ktorého krajský súd rozhodnutím z 19. októbra 2009 v konaní sp. zn. 8 Co 132/2009 napadnutý výrok prvostupňového rozsudku zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Dôvodom zrušenia bol záver krajského súdu, že *„aplikácia § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o trovách konania zo strany konajúceho súdu nebola náležitým spôsobom odôvodnená. Toto ustanovenie sa využíva vo výnimočných prípadoch, keď z dôvodov hodných osobitného zreteľa súd náhradu trov konania celkom alebo sčasti neprizná, aj keď inak by účastníci nárok na túto náhradu mali.“*

Následne okresný súd súc viazaný právnym názorom krajského súdu ako súdu odvolacieho uznesením č. k. 8 C 214/2006-194 zo 4. augusta 2010 rozhodol, že sťažovateľ *„je povinný zaplatiť žalovanému v 2. rade trov konania vo výške 470,25 EUR v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto uznesenia“*. Okresný súd pri rozhodovaní o náhrade trov konania *„zobral do úvahy skutočnosť, že žalovaný v 2. rade bol vo veci úspešný, a to v celom rozsahu. Ako jediný zo žalovaných bol v konaní zastúpený advokátom, ktorého si na svoje zastúpenie zvolil.“* Priznaná náhrada trov konania bola tvorená výlučne trovami právneho zastúpenia žalovaného v 2. rade. Okrem toho okresný súd nepriznal vyúčtovanú náhradu trov za jeden úkon právnej služby (ohliadka na mieste samom, ktorej sa však právny zástupca žalovaného v 2. rade nezúčastnil).

Uznesenie okresného súdu napadol odvolaním sťažovateľ, pretože okresný súd pri aplikácii § 150 ods. 1 OSP „*neskúmal dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalobcu*“. Podľa sťažovateľa takéto dôvody spočívali v „*majetkových, príjmových, zdravotných a celkových sociálnych pomeroch. Podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne poberá od 1.1.2010 starobný dôchodok v sume 354 EUR mesačne. Je osobou ťažko zdravotne postihnutou. Podľa potvrdenia lekára je liečený pre srdcovocievne ochorenia a po operácii srdca – revaskularizačný výkon. Mal za to, že z týchto dôvodov je dôvodné sčasti nepriznať žalovanému náhradu trov konania. Ďalej poukázal na to, že žalobca sa žalobou domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Sám žalobca spornú nehnuteľnosť nikdy neužíval, užíval ju jeho otec. Okresný súd Humenné v konaní Čd 2061/1936 na základe žiadosti Okresného úradu v Humennom začal vyvlastňovacie konania v prospech československého štátu a celú spornú parcelu, ako aj susediace parcely začal využívať, konkrétne vojenská správa. Vojenské lesy a majetky, š. p., OZ K. užívali spornú nehnuteľnosť až do roku 2001. Nemohlo byť teda pravdou, aby časť areálu pily (spornú parcelu) užívali právni predchodcovia žalovaných v 1. a 2. rade. Otec žalovaných vtedy pracoval na bývalom MNV v K. Takýmto spôsobom si zabezpečil zápisnicu o skutočnej držbe zo dňa 5.11.1958, ktorá neskôr slúžila ako podklad pre zápis vlastníckych vzťahov do pozemkovej knihy. Aj z týchto dôvodov považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne. Odvolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa s tým, že aplikácia ust. § 150 O.s.p. nie je náležite odôvodnená. Prvostupňový súd zvolil ďalší extrém a zaviazal žalobcu k plnému znášaniu trov konania a to bez zisťovania dôvodov hodných osobitného zreteľa. Výkon práv vyplývajúci z rozhodnutia súdu prvého stupňa by bol v rozpore s dobrými mravmi. Preto navrhol, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie súdu prvého stupňa postupom podľa § 220 O.s.p. v zmysle odvolania.*“.

Krajský súd uznesením č. k. 16 Co 154/2010-210 z 21. októbra 2010 napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdil a žalovanému v 2. rade ani sťažovateľovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. K problému aplikácie ustanovenia § 150 ods. 1 OSP odvolací súd uviedol, že „*predpokladom použitia tohto ustanovenia je, aby išlo o prípady hodné osobitného zreteľa, posudzované ako na strane toho, komu má byť náhrada trov priznaná, tak aj na strane účastníka, ktorý by bol ináč povinný trovy konania nahradiť. Pri posudzovaní okolností hodných osobitného zreteľa sa prihliada predovšetkým*

na osobné, majetkové pomery, ako aj ďalšie pomery všetkých účastníkov, okolnosti podania návrhu na začatie konania a uplatňovania práva účastníka, postoje účastníkov v konaní, ako aj zohľadnenie dopadu rozhodnutia o trovách konania ako na povinného, tak aj oprávneného účastníka z titulu práva na náhradu trov konania. Uvedené ustanovenie dáva súdu možnosť prihliadnúť pri rozhodovaní o náhrade trov súdneho konania na osobitosti jednotlivých prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti.“

K odôvodneniu sťažovateľovho odvolania krajský súd zdôraznil, že pri aplikácii § 150 ods. 1 OSP „*treba prihliadať v prvom rade na majetkové, sociálne, osobné a ďalšie pomery všetkých účastníkov konania a treba vziať do úvahy nielen pomery toho, kto by mal trovy konania zaplatiť, ale treba zohľadniť aj dopad takéhoto rozhodnutia najmä na majetkové pomery oprávneného účastníka. Žalobca v odvolaní preukázal zdravotné ťažkosti a uviedol, že poberá dôchodok vo výške 354 EUR. Tieto skutočnosti však samy o sebe nepostačujú na aplikáciu výnimočného ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p.“*

Krajský súd ďalej dôvodil, že pri rozhodovaní konajúceho súdu o použití ustanovenia § 150 ods. 1 OSP je potrebné zohľadniť „*pomery oboch účastníkov konania, teda nielen neúspešného žalobcu, ale aj okolnosti podania návrhu na začatie konania a uplatňovania práva účastníka a postoje účastníkov v konaní. Z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalovaný v 2. rade namietal nárok žalobcu pri prvom úkone, ktorý mu patril.*

Súd prvého stupňa žalobu o určenie vlastníckeho práva zamietol z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu zo strany žalobcu na tomto určení. Rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej nebol napadnutý opravným prostriedkom a dňa 12.6.2009 nadobudol právoplatnosť. Preto odvolací súd považoval ďalšie námietky žalobcu uvedené v odvolaní za neopodstatnené a pri rozhodovaní o náhrade trov konania za tejto situácie irelevantné.

V tejto veci podľa názoru odvolacieho súdu nemožno od žalovaného v 2. rade spravodlivo žiadať, aby si náklady, ktoré mu vznikli v súvislosti s týmto konaním hradil čo i len sčasti sám. Použitie ust. § 150 ods. 1 O.s.p. musí zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočný charakter.“

V sťažnosti doručenej ústavnému súdu sťažovateľ k zamietnutiu jeho žalobného návrhu vo veci samej pre nepreukázanie naliehavého právneho záujmu uviedol, že „*nemohol preukázať v konaní skutočnosť, že v čase podania žaloby užíval nehnuteľnosť,*

ktorá bola predmetom sporu a nemohol sa tak dožadovať zosúladenia skutkového a právneho stavu“. Podľa jeho názoru však „preukázal v konaní skutočnosť, že nemohol objektívne užívať nehnuteľnosť, pretože ako to vyplýva aj z priloženého potvrdenia Obecného úradu v K. zo dňa 12.11.2010 spornú nehnuteľnosť užíval od r. 1936 do 29.4.2002 Vojenské lesy a majetky SR, š. p., OZ K. Z tohto dôvodu nemohol žalobca preukázať naliehavý právny záujem na podaní určovacej žaloby.“.

Z dokazovania pri rozhodovaní o merite veci podľa sťažovateľa vyplýva, že „ani právni predchodcovia žalovaných v 1. a 2. rade nemohli nadobudnúť vlastnícke právo od právnych predchodcov žalobcu tak, ako je to uvádzané v zápisoch v pozemkovej knihe a následne v dedičských rozhodnutiach.

Myslíme si, že sme dostatočne preukázali skutočnosť, že 50-tych rokoch minulého storočia právni predchodcovia teraz žalovaných neužívali spornú nehnuteľnosť, pretože bola v užívaní Vojenských lesov a majetkov SR, š. p. Boli to priestory pily, oplotené z dôvodu bezpečnosti, aj ochrany majetku.“.

Sťažnosťou napadnuté rozhodnutia okresného súdu i krajského súdu považuje sťažovateľ za „vydané v rozpore s dobrými mravmi tak, ako to má na mysli ust. § 3 Občianskeho zákonníka. Je zrejmé, že právni predchodcovia žalovaných v 1. a 2. rade nadobudli nehnuteľnosť, ktorá je predmetom daného konania nezákonným spôsobom, nikdy ju neužívali, nadobudli ju iba formálnym právnym aktom, o ktorom pôvodní vlastníci nemohli vedieť. Napriek tomuto pretrvávajúcemu právnemu stavu súdy oboch stupňov priznali nezákonným vlastníkom, úspešným účastníkom konania, trovy právneho zastúpenia.“.

Na základe uvedených dôvodov je sťažovateľ toho názoru, že obidvomi napadnutými uzneseniami „bol porušený zákon, rozhodnutia boli vydané v rozpore s ust. § 3 Občianskeho zákonníka, v rozpore s ust. § 18 O.s.p., ust. § 150 O.s.p., pokiaľ súdy neprihliadli pri rozhodovaní o trovách konania na spôsob nadobudnutia spornej nehnuteľnosti právnymi predchodcami žalovaných v 1. a 2. rade. V konaní žalobcu neišlo o bezdôvodné uplatňovanie práva. Súdy v rozpore s dobrými mravmi nerešpektovali rovnosť účastníkov občianskoprávných vzťahov. V postupe súdov vidíme porušenie v úvode

sťažnosti citovaných čl. Ústavy Slovenskej republiky a Listiny základných práv a slobôd...“. Sťažovateľ pritom v úvode sťažnosti tvrdí porušenie základných práv zaručených ústavou v „čl. 46 a čl. 47 ods. 3 a porušenie ľudských práv a základných slobôd podľa čl. 36 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd“.

Sťažovateľ navrhuje „*nálezom jeho sťažnosti vyhovieť vrátiť vec na ďalšie konanie a rozhodnutie*“. Zároveň navrhol aj odklad vykonateľnosti „*napadnutého právoplatného rozhodnutia*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 37 ods. 2 listiny každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy, a to od začiatku konania.

Podľa čl. 37 ods. 3 listiny všetci účastníci sú si v konaní rovní.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

1. K časti sťažnosti, v ktorej sťažovateľ navrhol vyslovenie porušenia označených základných práv uznesením okresného súdu č. k. 8 C 214/2006-194 zo 4. augusta 2010, ústavný súd uvádza, že z čl. 127 ods. 1 ústavy preň vyplýva povinnosť dôsledného uplatňovania princípu subsidiarity (IV. ÚS 65/02, II. ÚS 147/02, II. ÚS 148/02, IV. ÚS 128/04). Tento princíp vylučuje právomoc ústavného súdu na poskytovanie ochrany tam uvedeným základným a iným právam sťažovateľov v prípade, ak ochranu poskytuje iný súd. Proti uzneseniu okresného súdu mal sťažovateľ právo podať odvolanie ako riadny opravný prostriedok, toto právo aj využil, a teda ochranu ním označeným základným právam poskytoval krajský súd pri preskúmaní prvostupňového uznesenia na základe podaného odvolania. Ústavný súd preto v tejto časti musel sťažnosť sťažovateľa odmietnuť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2. Pokiaľ ide o tú časť predloženej sťažnosti, ktorou sťažovateľ napáda uznesenie krajského súdu ako súdu odvolacieho č. k. 16 Co 154/2010-210 z 21. októbra 2010, ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom

prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv alebo slobôd zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Sťažovateľ sťažnosťou napáda rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil prvostupňové uznesenie o trovách konania založené na aplikácii ustanovení § 142 ods. 1 a § 150 ods. 1 OSP.

Podľa § 142 ods. 1 OSP účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 150 ods. 1 OSP ak sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, nemusí súd výnimočne náhradu trov konania celkom alebo sčasti priznať. Súd prihliadne najmä na okolnosti, či účastník, ktorému sa priznáva náhrada trov konania, uviedol skutočnosti a dôkazy pri prvom úkone, ktorý mu patril; to neplatí, ak účastník konania nemohol tieto skutočnosti a dôkazy uplatniť.

Okresný súd i krajský súd dospeli zhodne k záveru, že v sťažovateľovom prípade neboli splnené podmienky na použitie ustanovenia § 150 ods. 1 OSP, v dôsledku čoho bolo potrebné o náhrade trov konania rozhodnúť podľa § 142 ods. 1 OSP.

Ústavný súd už judikoval, že rozhodovanie o náhrade trov je súčasťou súdneho konania, a preto všeobecný súd pri poskytovaní súdnej ochrany podľa čl. 46 ods. 1 ústavy môže postupom, ktorý nie je v súlade so zákonom (čl. 46 ods. 4 a čl. 51 ods. 1 ústavy), porušiť základné právo účastníka konania na súdnu ochranu (obdobne II. ÚS 56/05).

Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom (Robins c. Spojené kráľovstvo, sťažnosť č. 22410/93, Reports 1997-V).

Na druhej strane však v súlade s požiadavkou zdržanlivosti zásahov ústavného súdu do rozhodovacej právomoci všeobecných súdov došlo k ustáleniu judikatúry, podľa ktorej ústavný súd iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (*mutatis mutandis* IV. ÚS 170/08, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 64/09).

Citovaná judikatúra zodpovedá všeobecnejšie formulovanému ustálenému prístupu ústavného súdu, podľa ktorého nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Skutkové a právne závery všeobecného súdu by mohli byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyodené závery všeobecného súdu boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (obdobne napr. I. ÚS 13/00, III. ÚS 151/05, III. ÚS 344/06).

V naznačených súvislostiach je potrebné zdôrazniť, že ustanovenie § 142 ods. 1 OSP zakotvuje všeobecnú aplikačnú zásadu pri posudzovaní uplatneného nároku na náhradu trov konania. Ustanovenie § 150 ods. 1 OSP zas predstavuje veľmi špecifickú výnimku z uvedenej všeobecnej zásady. Výnimka umožňuje všeobecnému súdu rozhodujúcemu o trovách konania zohľadniť jedinečné skutkové osobitosti prejednávaného prípadu, ktoré

by v spojení s aplikáciou § 142 ods. 1 OSP znamenali nespravodlivé a neprimerane tvrdé rozhodnutie o trovách konania voči účastníkovi zaviazanému na povinnosť náhrady trov konania. Vždy pri rozhodovaní o prípadnej aplikácii ustanovenia § 150 ods. 1 OSP musí všeobecný súd starostlivo zvážiť okolnosti svedčiace v prospech i v neprospech aplikácie tohto ustanovenia. Ak však konečné rozhodnutie súdu o predmetnej otázke je založené na čo len minimálnej miere racionálnych argumentov podložených zistenými skutkovými okolnosťami, potom nemožno považovať také rozhodnutie za prejav svojvôle či zjavnej neodôvodnenosti.

Podľa názoru ústavného súdu interpretácia a následná aplikácia ustanovení § 142 ods. 1 a § 150 ods. 1 OSP na prípad sťažovateľa nemá charakter extrémneho vybočenia z pravidiel rozhodovania o trovách občianskeho súdneho konania. Krajský súd dostatočným spôsobom vzal zreteľ na skutkové okolnosti prerokúvanej kauzy majúce význam pre rozhodnutie o trovách konania. Na základe porovnania skutočností svedčiacich v prospech dôvodnosti sťažovateľovho odvolania (zdravotné ťažkosti sťažovateľa, suma jeho mesačného dôchodku) na jednej strane a skutočností svedčiacich v prospech jeho nedôvodnosti (dôvod zamietnutia žaloby v merite, nevyužitie odvolania proti rozsudku vo veci, procesný postoj žalovaného v 2. rade k žalobe sťažovateľa) na strane druhej dospel krajský súd k záveru o potrebe aplikácie tzv. zásady úspechu podľa § 142 ods. 1 OSP.

Ústavný súd na podklade už uvedených právnych názorov uzatvára, že rozhodnutie krajského súdu o odvolaní sťažovateľa proti prvostupňovému rozhodnutiu okresného súdu o trovách konania nemožno považovať za rozporné s ustanovením § 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov ani s ustanoveniami § 18 a § 150 ods. 1 OSP tak, ako to tvrdil sťažovateľ vo svojej sťažnosti. Vzhľadom na dôvod zamietnutia žaloby v merite (nepreukázanie naliehavého právneho záujmu na určení vlastníckeho práva) nemožno súhlasiť ani s tvrdením sťažovateľa, že v konaní o jeho určovacej žalobe „*neišlo o bezdôvodné uplatňovanie práva*“. Pritom sťažovateľ vôbec nespochybňuje názor konajúceho súdu prvého stupňa, že sa mu nepodarilo preukázať naliehavý právny záujem ako nevyhnutnú podmienku na vecné posúdenie otázky vlastníckeho práva.

Uznesenie krajského súdu ako súdu odvolacieho je podľa názoru ústavného súdu odôvodnené dostatočne a zrozumiteľne vysvetľuje dôvody, pre ktoré sa krajský súd stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa o potrebe aplikácie všeobecnej zásady úspechu zakotvenej v § 142 ods. 1 OSP. Aj keď vzhľadom na charakter dôvodov, na ktorých sťažovateľ založil svoju sťažnosť, je pochopiteľný jeho subjektívny pocit nespravodlivosti či krivdy, ústavný súd však podotýka, že obsahom základného práva na súdnu ochranu nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (obdobne napr. II. ÚS 218/02, III. ÚS 198/07, II. ÚS 229/07, I. ÚS 265/07, III. ÚS 139/08). Pomery na strane sťažovateľa (zdravotné dôvody, mesačný dôchodok) boli podľa názoru krajského súdu do takej miery vyvážené relevantnými okolnosťami na strane plne procesne úspešného žalobcu v 2. rade, že nebol dôvod na aplikáciu ustanovenia § 150 ods. 1 OSP. Tento záver je podľa názoru ústavného súdu ústavne bezvadný, nepreukazuje tak ústavne významnú príčinnú súvislosť medzi označenými základnými právami sťažovateľa a odvolacím uznesením o trovách prvostupňového konania, a preto ústavný súd už pri predbežnom prerokovaní predloženej sťažnosti dospel k jednoznačnému záveru, že meritórne prerokovanie sťažnosti sťažovateľa by nemohlo viesť ku konštatácii porušenia jeho základného práva na súdnu ochranu.

Obdobný záver urobil ústavný súd, aj pokiaľ ide o namietané porušenie základného práva sťažovateľa na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy, keď navyše sťažovateľ túto námietku v sťažnosti vôbec neodôvodnil. V preskúmvanej časti tak bolo potrebné sťažnosť odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú.

Keďže ústavný súd sťažnosť odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v sťažnosti (predovšetkým návrhom na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. júna 2011